

УДК 347.963
ББК 67.72
П78

Редакційна колегія:

професор Л. М. Москвич (голова);
асистент А. В. Лапкін;
асистент І. В. Юревич;
асистент Я. О. Ковальова;
асистент Ю. О. Ремескова

Відповідальність за зміст тез несуть автори.

Проблеми реформування прокуратури : матеріали всеукр. наук.-
П78 практ. конф. (Харків, 15 квіт. 2016 р.) : у 2 т. / редкол.: Л. М. Москвич
(голова), А. В. Лапкін, І. В. Юревич та ін. – Т. 1. – Х. : Право, 2016. –
224 с.

ISBN 978-966-937-018-1

ISBN 978-966-937-020-4 (т. 1)

Збірник містить матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції «Проблеми реформування прокуратури», яка відбулася 15 квітня 2016 року у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого за участю відомих вітчизняних науковців у галузі теорії прокурорської діяльності, практичних працівників органів прокуратури та суду. До збірника включено доповіді учасників конференції з різноманітних аспектів організації і діяльності прокуратури.

Для науковців, викладачів та студентів юридичних навчальних закладів, практичних працівників органів прокуратури, суду, інших правоохоронних органів, адвокатів та усіх, хто цікавиться проблемами прокуратури.

УДК 347.963

ББК 67.72

ISBN 978-966-937-020-4 (т. 1)
ISBN 978-966-937-018-1

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2016
© Оформлення. Видавництво «Право»,
2016

Бойко С. Г.,

здобувач кафедри організації судових та правоохоронних органів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ОРГАНАМИ ПРОКУРАТУРИ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ НАБРАННЯМ ЧИННОСТІ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ»

Одним із напрямків реформування прокуратури є фактичне позбавлення її повноважень здійснювати досудове розслідування. Відповідно до чинного законодавства, зокрема пункту 4 Розділу XIII «Перехідні положення» Закону України «Про прокуратуру», слідчі органів прокуратури здійснюють досудове розслідування у визначеному КПК України порядку до початку діяльності державного бюро розслідувань, але не пізніше п'яти років після набрання чинності КПК України [1].

01 березня 2016 року Закон України «Про Державне бюро розслідувань» набрав чинності. Тобто, де-юре почав діяти новий правоохоронний орган в системі виконавчої влади – Державне бюро розслідувань. Проте, фактично воно знаходиться лише на стадії створення (формується лише комісія з обрання керівника установи).

Оскільки функція досудового розслідування тимчасово делегована органам прокуратури до початку діяльності Державного бюро розслідувань, але, відповідно до Прикінцевих та Перехідних положень Закону України «Про Державне бюро розслідувань», не пізніше 01 березня 2016 року, виникла проблема, пов'язана із прийняттям та розглядом судами клопотань слідчих прокуратури у провадженнях, які, відповідно до законодавства, підслідні Державному бюро розслідувань [2].

Та чи дійсно виникла така ситуація, за якої з 01 березня 2016 року слідчі органів прокуратури вже не можуть здійснювати досудове розслідування, а Державне бюро розслідування – ще не може, оскільки даний орган фактично не працює? Для з'ясування цього питання необхідно провести ретельний аналіз чинного законодавства.

Так, згідно абзацу 3 пункту 1 Розділу X «Прикінцеві положення» КПК України, положення частини 4 статті 216 КПК України вводяться в дію

з дня початку діяльності Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності КПК України [3].

Законодавець оперує таким поняттям як «початок діяльності». Визначення даного терміну в чинному законодавстві відсутнє. Саме слово «діяльність» означає «робота, функціонування якоїсь організації, установи, машини і таке інше» [4]. На правильність саме такого тлумачення поняття «початку діяльності», як початку функціонування організації, вказують і положення, що містяться у абзаці 2 пункту 4 Розділу VI Закону України «Про Державне бюро розслідувань», відповідно до яких матеріали кримінального провадження, які на день набрання чинності цим Законом перебувають в іншому органі досудового розслідування на стадії досудового розслідування, але відповідно до цього Закону підслідні Державному бюро розслідувань, у тримісячний строк після початку здійснення Державним бюро розслідувань функції досудового розслідування передаються до відповідного підрозділу (органу) Державного бюро розслідувань для продовження провадження.

До такого висновку прийшов і Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, який у своєму роз'ясненні щодо питання підслідності справ Державного бюро розслідувань України від 02 березня 2016 року зазначив, що початок дії положень частини 4 статті 216 КПК України пов'язаний не з моментом набрання чинності закону, який регулюватиме діяльність Державного бюро розслідувань України як державної установи, а з моментом початку здійснення останньою функцій органу досудового розслідування [5].

Тобто, з аналізу чинного законодавства та роз'яснення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 02 березня 2016 року вбачається, що слідчі органів прокуратури будуть здійснювати досудове розслідування у визначеному КПК України порядку до початку здійснення Державним бюро розслідувань функцій досудового розслідування, але не пізніше п'яти років після набрання чинності КПК України.

Таким чином, відповідне питання є врегульованим, а отже не потребує додаткової, більш детальної, регламентації на законодавчому рівні.

Використана література

1. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

2. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 року № 794-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/794-19>.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

4. Словник української мови: в 11 т. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. – К. : Наукова думка, 1970–1980. – Т. 2. – С. 311.

5. Щодо питання підслідності справ Державного бюро розслідувань України: роз’яснення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 02 березня 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sc.gov.ua/ua/golovna_storinka/vssu_nadav_roz%E2%80%99jasnennja_cshodo_pitannja_pidslidnosti_sprav_derzhavnogo_bjuro_rozsliduvan_ukrajini.html.

Науковий керівник: к. ю. н., доцент кафедри організації судових та правоохоронних органів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого Шандула О. О.

Вільчик Т. Б.,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових та правоохоронних органів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ДЕОНТОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ АДВОКАТУРИ

Відповідно до європейських стандартів, закріплених у Рекомендації Комітету міністрів Ради Європи від 25.10.2000 р. «Про свободу здійснення професії адвоката», Загальному кодексі правил для адвокатів країн Європейського співтовариства від 01.10.1988 р., що є визнаними зразками для інтерпретації та застосування в національних деонтологічних нормах, комплекс адвокатських обов’язків можна поділити на такі категорії: обов’язки щодо клієнтів; обов’язки щодо суду та інших державних органів; обов’язки щодо адвокатури в цілому та інших адвокатів; обов’язки щодо суспільства. Відповідно до принципу III «Роль і обов’язки адвокатів»